

Сутність інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Розглянуто джерела формування інформаційних ресурсів підприємства та процес інформаційного забезпечення прийняття рішень.

Базою комунікацій є ефективне інформаційне забезпечення. Інформація – це сукупність повідомлень, які відображають конкретний бік явища, події, виробничо-господарської діяльності [1].

Джерелами формування інформаційних ресурсів підприємства є його внутрішнє і зовнішнє середовища. Інформація внутрішнього середовища відображає фінансово-господарський стан підприємства. Інформація зовнішнього середовища відображає діяльність економічних, соціальних і політичних структур за межами підприємства, а також відносини підприємства з цими структурами. Інформація може надходити за централізованою, децентралізованою та змішаною схемами.

Процес інформаційного забезпечення прийняття рішень складається з таких етапів [3]:

1. Визначення інформаційних потреб: яка інформація потрібна, якому користувачу, з якою точністю, з якою актуальністю і з якими часовими інтервалами.

Даний етап включає:

- визначення виконавців задач і часу на аналіз потреб в інформації;
- вибір методів аналізу потреб в інформації;
- оцінка економічної доцільності інформації шляхом розрахунку витрат на інформацію і користі від інформації.

2. Встановлення шляхів і методів збору і обробки інформації.

На цьому етапі здійснюється:

- вибір і визначення внутрішніх і зовнішніх інформаційних джерел;
- визначення вимог до розрахунків витрат, розрахункам результатів, інвестиційним і фінансовим розрахункам, показникам. Координація реалізації;
- визначення виконавців задач по збору інформації, її обробки і координації цих процесів.

3. Визначення шляхів передачі інформації в рамках системи звітності: вибір форми передачі інформації (графічно, в таблицях, в формулах), інтерпретація чисел і показників (розкриття причин і наслідків,

пропозиція варіантів дій, заходів і правил прийняття рішень, проведення тренінгів).

Даний етап включає:

- визначення змісту звітів(структури звітів) по аналогії зі структурою планування;
- встановлення часових інтервалів складання звітів(регулярно, спеціально для даного випадку);
- вибір відповідних форм для візуалізації звітів;
- визначення виконавців звітів і їх отримувачів;
- документування системи звітності.

4. Побудова комп'ютерної системи збереження і обробки інформації: вибір технічного оснащення для зберігання інформації та інструментарію її обробки.

Даний етап включає:

- визначення стандартних підходів для вибору системи обробки інформації (комп'ютерна техніка, програмне забезпечення);
- розробка проектів власного розвитку комп'ютерних програм.

Система об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту, яка формується на підприємстві, здійснює за допомогою механізму об'єктивного інформування інформаційне обслуговування всіх керівників і фахівців різних рівнів.

Розрізняють 3 основних рівня менеджерів [2]:

- низова ланка
- середня ланка
- вища ланка

Менеджери виробничих процесів користуються інформацією з перших джерел, оскільки вони особисто формують цю фактичну інформацію. Але і їм у ряді випадків потрібна для аналізу узагальнена за певний період часу інформація на рівні їхньої виробничої дільниці. Тому система об'єктивного інформування оперативно забезпечує згаданих менеджерів необхідною інформацією як в узагальненому, так і в аналітичному вигляді.

Сферою діяльності менеджерів середнього рівня є вся виробничо-господарська та інша діяльність цехів, за яку вони відповідають. Для прийняття рішення цим менеджерам необхідна узагальнена інформація.

Менеджерам виробництва вищого рівня потрібна інформація про загальний стан виробництва на кожний момент часу, кон'юнктуру ринку і т.д.

Ефективність роботи менеджера залежить як від його вміння працювати з людьми, так і від того, як він працює з інформацією.

Для виконання своїх функцій менеджерам необхідні ефективні комунікації. Комунікації — це обмін інформацією, її змістом між двома і більше людьми (працівниками). Комунікації є процесами зв'язку між

працівниками, підрозділами, організаціями тощо. Комунікації супроводжують усі процеси, що відбуваються в організації.

При використанні інформаційних систем підприємство стикається з проблемою інформаційної безпеки.

Стандарти безпеки містять рекомендації з управління інформаційною безпекою, призначені для співробітників, відповідальних за створення, впровадження й підтримку заходів, що забезпечують безпеку в організації. Вони повинні послужити основою для розробки стандартів безпеки й ефективних методів управління безпекою в конкретній організації. Крім того, допоможуть підтримати взаємну довіру при контактах між організаціями.

ISO/IEC 17799 2005 призначений для використання будь-якою організацією, котра планує встановити систему ефективного інформаційного захисту або покращувати існуючі методи інформаційного захисту.

Інформаційна безпека (збереження конфіденційності, цілісності й доступності інформації), конфіденційність (забезпечення доступу до інформації тільки для авторизованих користувачів, що мають право на доступ до неї), цілісність (захист точності й повноти інформації й методів її обробки), доступність (забезпечення доступності інформації й пов'язаних з нею ресурсів авторизованим користувачам за необхідності) тощо.

Література.

1. Ситник В.Ф. та ін. Основи інформаційних систем: Навчальний посібник.- Вид. 2-ге, перер. І доп. / В.Ф.Ситник, Т.А.Писаревська, Н.В. Єр'оміна, О.С.Краєва; За ред. В.Ф.Ситника. – К.: КНЕУ, 2001. – 420 с. 2. Батюк А.Є., Дзуліт З.П, Обельовська К.М., Огородник І.М., Фабрі Л.П. Інформаційні системи в менеджменті Навчальний посібник. – Львів: Національний університет “Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр “ІНТЕЛЕКТ+” Інституту післядипломної освіти), “Інтелект-Захід”, 2004. – 520 с. 3. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник, Національний університет “Львівська політехніка”, “Інтелект-Захід”, Львів. - 2002. – 344 с. 4. С. М. Соболев, В. М. Багацький. Менеджмент. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. КНЕУ, 2002.